

Jakob Christoph Wolff

**Programma Qvo Rector Academiæ Rostochiensis, M. Jacob. Christoph. Wolffius
... Ad Eundum Exeqvias, Qvas Matronæ Prænobilissimæ, Omniqve Virtutum Sui
Sexus Genere Condecoratissimæ Catharinæ Amseliaæ, Viri ... Dni Alberti Heinsii
... Relictae Viduae ... Anno MDCCXXXV. d. XVII. Novembr. Familia Amseliorum
paratas cupit, Omnes Academiæ Proceres Ac Cives ... invitat**

Rostochii: typis Joh. Jac. Adleri, [1735]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1789603242>

Druck   Freier Zugang

Circa 80 Probstes Prachturthe-Programmen, mit
Fotografien in Probstes Bürgermeisterei Sammlung Barth.
Großen Preis und dem ersten Preis zu gewinnen.
Ortsbezeichnung gewünscht.

Litr. A - K.

Im Juni 1859 wird dem Nachdruck des Gaz. Hofwurff Pöper
zu Güstrow geworben.

(Zurück auf die Sammlung v. Klein, v. Kratkevitz u. d.)

82 Stücke

Mklb Gen

2/3 I-4°

Ran.
W33.

- F. A. Aepinus, +1757.
A. Ahrend, +1730.
Anna Kohl, n. Amel. +1709.
Cath. Amel, vid. Heinrich +1725.
Magd. Anna ux. O. P. Möller +1733.
J. H. Balese, +1778.
J. H. Becker, +1774.
P. Becker, +1753.
J. J. Bentzen, +1725.
Cath. Marg. Beselin, vid. Jac. Burgmann +1724.
Just. Reg. Beselin et Ann. El. Stever, vid.
Ch. M. Stever. Rost. +1742.
V. J. Beselin, +1755.
Cath. Blocksdorff vid. Wic. Pfiffer, Ann. Sophie Eggerdes, ux. G. Ch. Handwig +
+1715.
Cath. Burchard, n. Bourquand, +1740.
Ch. M. Burchardt +1742.
Jac. Burgmann, +1724.
J. H. Burgmann, +1748.
J. P. Burgmann, +1775.
J. Carmon, +1743.
J. H. Garbers, +1731.
J. F. Celle, +1729.
P. Ciese, +1746.
Ann. Cath. Coch +1726.
G. Crause, +1723.
Ch. Crull, +1748.
- J. F. Crull, +1757.
J. A. Curtius, +1740.
J. Ch. Danckwartz, +1755.
Anna Decker, conj. Niemann, +1739.
G. Detharding, +1747.
Gert. Jul. Dittmar, ux. J. Carmon.
Agn. Doercks, conj. F. A. Aepini, +1736.
Ch. Doercks, nunn. Nettelbladt, +1753.
Marg. Doercks, nunn. Ließ, +1755.
J. A. Diwe, +1728.
J. A. Diwe, +1743.
Balth. Joh. Eggerdes, +1718.
Math. Hinr. Eggerdes, +1722.
J. L. Engel, +1758.
H. A. Engelcken, +1734.
H. Ch. Engelcken, +1742.
J. F. Eyllers, +1749.
Chr. El. Fuerspi, vid Ch. R. Holten, +1734.
Cath. Chr. Fischer, vid. A. Willebrand, +1742.
Hel. de Klein, nat. Gerdien, +1720.
P. Gerling, +1778.
H. Goltermann, +1733.

Ann. El. Groth, vid. Krauel, + 1739.
Alb. Gleins, + 1733.
Math. Ber. Hering, + 1750.
G. Herkemann, + 1745.
Cath. Mar. Eyller, geb. Küllen, + 1754.
Ann. Soph. Holsten, conj. J. D. Spalding, + 1740.
El. Koppe, nimm. Crull, + 1766.
Ann. Hedw. Korn, conj. V. J. Beselin, + 1730.
El. J. Görck, + 1728.
Joh. Joach. Görck, + 1729.
P. Chr. Kämpfer, + 1755.
Joh. de Klein, + 1732.
Wend. Kleinschmidt, vid. J. J. Beselin,
+ 1726.
Urn. Marg. Knefbeck, conj. H. Goldmann,
mann, + 1738.
A. S. Knefbeck, nimm. Koppen, + 1747.
D. H. Koepcken, + 1731.
G. W. Koepcken, + 1732.
F. C. Rohl, + 1738.
Anna Rorsholt, vid. J. Lindemann,
+ 1743.
A. J. v. Krackevitz, + 1732.
J. Krauel, + 1750.

PROGRAMMA

QVO

RECTOR ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS,
M. JACOB. CHRISTOPH.
WOLFFIUS,

Gr. Lingu. Prof. Publ. Ord. FCtatis suæ h. Decanus,
AD EUNDUM EXEQVIAS,

QVAS

MATRONÆ

PRÆNOBILISSIMÆ, OMNIQVE VIR-
TUTUM SUI SEXUS GENERE CON-
DECORATISSIMÆ

CATHARINÆ
AMSELIAÆ,

VIRI

PRÆNOBILISSIMI, CONSULTISSIMI
AC DOCTISSIMI
DOMINI

DNI ALBERTI HEINSII,

J. U. D. & Judic. Ducal. Advocati, dum viveret,
longè Celeberrimi

RELICTAE VIDUAE

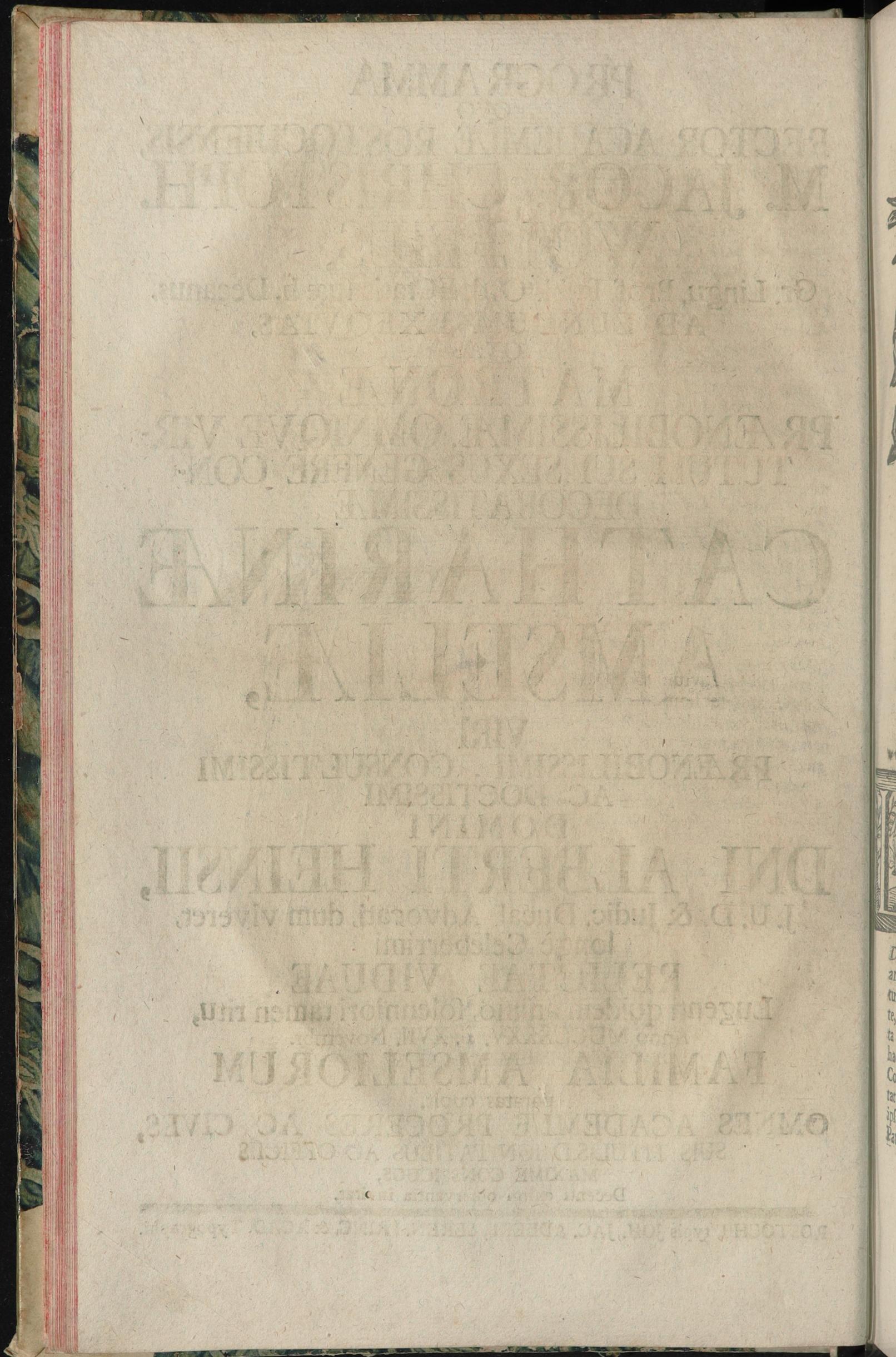
Lugenti quidem animo, solenniori tamen ritu,
Anno MDCCXXXV. d. XVII. Novembr.

FAMILIA AMSELIORUM

paratas cupid,
OMNES ACADEMIÆ PROCERES AC CIVES,
SUIS TITULIS, DIGNITATIBUS AC OFFICIIS
MAXIME CONSPICUOS,
Decenti animi observantia invitat.

ROSTOCHII, typis JOH. JAC. ADLERI, SEREN, PRINC. & ACAD. Typographi.

3.

A. xxi. 2.

Ugubri hoc scribendi genere, Cives

O. O. Honoratissimi, ut in præsentiarum Vos compellem, ansam mihi, licet invito Suppeditavit obitus Matronæ inter nos Celebratissimæ, Prænobilissimæ omniq[ue] virtutum apparatu Ornatisimæ Domine CATHARINÆ AMSE-

LIÆ, Viri quondam Prænobilissimi, Consultissimi nec non Diddissimi Dni. ALBERTI HEINSII, J. U. D. & Advocati Dexterrimi relictæ Viduæ, quæ, posteaquam summâ cum laude ætatis suæ annos ad terminum in ipso S. codice homini præfixum perduxerit, naturali, placida ac beata morte regnum terrestre coelesti, laborem quiete, mortalitatem immortalitate mutavit. Quapropter &, num de beata hac analysi lugendum nobis sit, an vero potiori jure de felicissima hac commutatione Ipsi gratulari debeamus? haud sine ratione dubito. Considerans enim nostram, quam vivimus, vitam, omniaque calamitatum ipsam prementium genera, non possum, quin eandem nil nisi ipsam esse mortem arbitrer, præsertim cum non solum & V. & N. Tti. Patres, sed & ipsos gentiles, idem hoc probè agnoscentes, & hac in re

consen-

A 2

consentientes mecum habeam. Gentiles quidem quod concernit scriptores, plurima eorum in promptu sunt testimonia, è quibus unicum adduxisse sufficiet Senecæ L. I. Epist. XXIV. admodum scitè hac de re scribentis: Quotidiè morimur: Quotidie enim demitur aliqua pars vitæ, & tunc quoque, cum crescimus, vita decrescit. Infantiam amissimus, deinde pueritiam, deinde adolescentiam: Usque ad hesternum quicquid transit temporis, periiit. Hunc ipsum, quem agimus, diem cum morte dividimus. Quemadmodum clepsydram non extreum stillicidium exhaerit, sed quicquid ante defluxit: Sic ultima hora, quâ esse desinimus, non sola mortem facit, sed sola consummat. Tunc ad illam pervenimus, sed diu venimus. Unde & veritati commoda verba dicit Lucilii canentis:

Mors non una fuit, sed quæ rapit, ultima mors est.

Quæ quod a vero minimè abhorreant, multò significantius nobis explicant ipsæ S. Bibliorum Pande&tæ; Hæ enim, dum concatenatam ærumnarum ac calamitatum, terricos post lapsum in hac vita misere diserificant seriem ipsam passim nominare solent mortem, eo ipso luculentum hujus rei perhibent testimonium, de quo ut dubitemus, nulla adest ratio, præprimis cum & ipsa, omnium rerum magistra, experientia idem non solum testetur, sed & Patres V. & N. Tri exemplo suo satis comprobent. Audiamus modo inter plurimos Patriarcham Jacobum, Pharaoni Ægyptiorum Regi ad quæstionem: quot vixisset annos? magna cum emphasi respondentem: *Centum triginta annos peregrinatus sum, paucos & malos annos vixi neque majorum meorum vitæ annos affecutus sum, quibus peregrinati sunt.* Gen. XLVII. 8. 9. nec non Mosen fidelissimum istum in Domo DEi servum, qui Ps. XC. 10. vitæ nostræ brevitatem, miseriam & repentinam præcisionem graphicè describens, hunc in modum loquitur: *Ætatis nostræ spatium septuaginta terminatur annis, aut (ut sit bona valerudo) octoginta: quorum tamen potissima pars labores sunt & incommoda, celeriter enim transimus & avolamus.* Hæc etenim verba ut cum quibusdam interpretum, non de omnibus in genere hominibus, sed de solis tantum Israëlitis intelligenda esse statuamus, nulla nos urget necessitas. Licet enim facile concederemus, Mosen fortassis intuitu extremæ istius misericordiae, cum quâ Populo Israëlico, ob intempestivam suam indignationem, ex justissima Numinis vindicta, cum temporis præsertim conflictandum fuit, eidemque ante diem in deserto moriendum, ad conscribendum huncce Psalmum fuisse commotum; nullo tamen modo, verba hæc tam arctis circumscribenda esse limitibus, ut ad solos tantum Israëlitas, nequaquam vero ad omnes omnino homines pertineant, probari poterit; Quemadmodum enim Moses in antecedentibus in genere de omnibus loquitur hominibus, quod DEus eosdem redigat in pulverem, & genus humum redire jubeat, præterea quoque verba ista: *Domine, Tu receptaculum nobis es perpetuis seculis;* ad solos restringere Israëlitas minimè licet, nisi verba Pauli in Ep. ad Rom. C. XV. quæcunque ante scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & litterarum consolationem spem habemamus; prædicta reddere, omneque solatum fidelibus eripere velimus; ita nec hæc de solis Israëlitis assumi poterunt. Ut jam taceam, quod & in hodiernum usque diem veritatem horum verborum quotidiana comprobet

-explanatio-

S. A.

experientia." Quicquid enim hic objicitur, afferendo exempla eorum; qui terminum hunc non modo superarunt, sed & nonagesimum vel centesimum & pluresemensi sunt annos, facile dissolvi poterit, si modo distinctionem istam inter ordinarium & extraordinarium naturae cursum probem attenderimus. De priori enim, non autem de posteriori sermo est, omnipotentiæque divinæ omnino manet integrum, pro immensa suâ sapientia, hujus vel illius hominis vitam, modo planè singulari prorogandi ultra ordinarium vitæ humanæ terminum, licet ejusmodi exempla à communiori merito sint eximenda regulâ, non aliter ac Henoch & Elias, item omnes ii, quos novissimus comprehendet dies, à vulgari isto effato: *omnibus omnino hominibus moriendum est semel*; jure meritoque eximuntur, quippe quos naturali morte neque defunctos esse, neque defungendos fore, nobis, testante ipsa scriptura S., quam clarissime constat. Ut nec absolute afferendum esse statuo, quod quilibet mortalium, ordini naturæ conformiter sese gerens, necessario hunc à DEO præstitum vitæ terminum attingere debeat. Eo enim ipso omnipotentiam, sapientiam liberamque DEI voluntatem angustioribus, quam fas est, circumscribi limitibus, imò ipsi contradici Spiritui S. tam certum est, quam quod certissimum; Ita enim expressè loquitur per Esaiam Cap. LVII. v. 3. 2. *Justi colliguntur præ malis & veniunt ad pacem, & requiescunt in cubili suo, qui ambularunt in directione suâ;* Ut Henochi, Hiskie, aliorumque in S. litteris passim obvia, contrariumque edocentia exempla sicco jam præteream pede, & ad ipsam potius verborum contemplationem memet conferam, quorum ut brevitati Studeam, sensus hoc innuere videtur, hominum ætatem ultimis temporibus, si cum pristina Patriarcharum, vel ante, vel paulò post diluvium viventium longævitate comparetur, ita esse abbreviatam, ut homines juxta naturæ ordinem septuagesimum, vel robustiores, ad summum octogesimum haud facile superarent annum, adeoque humanæ vitæ terminus ipsis præstitutus sit brevissimus, ita prorsus, ut homines eo ipso, quo fieri incipiunt, momento, morti quoque jam reddantur viciniores, optimoque de iis datur jure: *dum orimur, morimur;* Potissima enim vitæ nostræ pars labores sunt & incommoda, quibus indies natura nostra non solum atteritur, sed & plenariè demum destruitur. Vocabula enim in fonte adhibita laborem innuunt & iniquitatem aut injuriam; intellige autem laborem tam arduum tamque gravem, ut vires hominum eo ipso attenuentur quam maximè, hincque ad recuperandas eas quies ipsis appetenda sit, hocque laborum onere per universum vitæ spatium premuntur, & quidem ex justissimo DEI judicio: *in sudore enim vultus tui comedes panem tuum, donec revertaris in terram, de qua sumus es,* Gen. III. 19. Non aliud igitur in his terris vivere vitam nobis datum est, quam quæ geritur abiis, qui in servitutem redacti continuis iisque durioribus laboribus corpus suum ita defatigare tenentur, ut præ lassitudine emori videantur, cui & accedunt varia iniquitatum genera, quibus & vitam nostram, plus quam satis est affici, dubium non est, partim enim nosmet ipsis peccatis nostris, quorum numerus planè innumerus est,

B

& nobis

& nobis & ialiis quam maximè nocemus, partim & ab aliis summa
nobis infertur injuria, maximæque excitantur molestiæ, unde vita
nostra redditur miserrima, & recte sese habent verba Salomonis, Ec-
cles. C. II. 22. 23. miseriam hanc describentis: *Quid juvat hominem labor*
omnis & animi molestia, quâ sub sole cruciatur? cuncti ejus doloribus & æru-
mnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit, id quod etiam vanum est.
Nulla enim hominis pars hujus laboris, hujus molestiæ expers est,
corpus delassatur laboribus, doloribus ac morbis, animus excruciat
variis sollicitudinum & affectuum generibus, hæcque omnia non nisi
cum ipsa terminantur vita, adeoque nemo ante obitum dicendus erit
felix atque beatus. Huic denique accedit repentina vitæ nostræ præ-
cisio, quam duplici nobis hic propositam videmus simili, quorum ali-
ud desumptum est, vel à defalcatione graminis & frumentorum, vel
à tonsione ovium, vel denique quacunque alia violenta eversione, ver-
bum enim, quod in fonte legitur, de omnibus hisce usurpari, criticis
compertum est, Nihilque interest, quocunque demum sensu vocabu-
lum hoc à nobis assumatur, inconstantiam enim hujus vitæ, ipsius-
que præcipitatam corruptionem eodem asseri, cognitu facillimum est,
uti & alterum à volatu avium depromptum simile vanitatem ac tu-
gacitatem hujus vitæ nobis explicat, sicuti enim avis aërem pervo-
lantis nullum exstat meatus indicium, ita quoque hominis demortui
nullum amplius exsistit vestigium in his terris, anima enim ex hac in
alteram transfertur vitam, corpus vero exanime terra tegitur, eoque
ipso oculis hominum eripitur. O miserrimam igitur vitæ hujus con-
ditionem! quam merito dolemus & cum Paulo, corporis nostri libe-
rationem, exspectantes, seriò precamur: *miser ego homo, quis me libe-*
rabit ab mortis hujus corpore ex Epist. ad Rom. VII. 24. Scimus enim,
qui Christo Salvatori nostro per fidem sumus uniti, si terrestris nostræ
domus tabernaculum dissolutum fuerit, ædificium nos habituros esse
à DEO, domum nullis manibus factam, sempiternam in coelis, in quâ
requiescemos non solum ab omni nostro labore, sed & agnus pascet
nos, & ad vivos aquæ fontes perducet, abstergetque DEUS ex oculis
omnes nostras lacrymas. Hinc quoque cum eodem non tantum dis-
solvi & cum Christo esse cupimus, sed & de hora, quâ corpus hoc
mortale deponere possumus, nobis gratulamur. Tantum enim ab-
est, ut mortem respectu fidelium cum Röellio amplius poenam quan-
dam dicamus, ut potius eandem omnibus vera fide in Christum de-
cedentibus maximè proficuam ac salutarem statuamus; Licet enim
mors, testante scriptura S. ad Rom. VI. 23. omnino stipendum pec-
cati sit, eadem tamen & nos edocet, Christum, uti omnes in genere
poenas à nobis subeundas in se suscepit, ita quoque mortem, cui pestis
fuit, superasse eandemque in victoria absorbusse, ubi enim, mors, est
victoria tua? ubi est, mors, stimulus tuus? DEO autem sint grates,
qui dedit nobis victoriam per Dominum nostrum JESUM Christum.
Ut itaque nemo mortalium, qui fidei & amoris vinculo ita cum Chri-
sto est conjunctus, ut neque mors, neque vita ipsum separare queat à
charitate DEL, quæ est in Christo JESU Domino nostro, neque æru-
mnas

mnas hujus vitæ sustinendas nequè ipsam mortem existimandas habeat pares gloriæ, quâ sumus afficiendi, sed latabundus potius experitare queat corporis sui liberationem, quo & ipsi demum post tantosque labores feliciter exantlatos & superatas tam graves vitæ hujus molestias æterna liceat perfrui quiete & exhilarari in conspectu Domini in omnem usque æternitatem. Et summam hanc felicitatem ac beatitudinem jam obtinuit B. Defuncta nostra Amselia; Licet enim & ipsi consitendum omnino fuerit cum Mose, ætatis suæ spatium terminatum esse septuaginta aut octoginta annis, optimamque eorum partem fuisse labores & incommoda, attamen exsuperatis placida ac beata morte omnibus his molestiis, æterna jam fruitur requie, deque beatissima hac metamorphosi in sinu gaudet, unde & nobis ipsi de eadem congratulandi incunabit officium, in simulque autem, ne eorum augeamus numerum, qui juxta effatum Esaiæ mortem nostrorum flocci pendunt nihilique faciunt, lugendum nobis est de decessu Matronæ hujus Pientissimæ, i. o., ut exemplar habeamus virtutum præstantissimarum in eadem conspicuarum, memoria Ipsius conservanda in benedictione, cui nostro ut pro virili satisfaciamus officio, sequentia ex relatione Cognatorum nobis suppeditata honori ac memoriæ pie Defunctæ veniunt subjungenda: Nata est Beata nostra hic Rostochii Anno MDCLVI. mense Novembri, Patremque nacta est Virum quondam Prænobilissimum, Consultissimum ac Excellentissimum DN. ANDREAM AMSELIUM, J. U. D. & in hac Alma Pandect. Prof. Duc. Publ. Ordin. Celeberrimum Consistoriique Assessorum Gravissimum, Matrem vero Foeminam omnibus virtutibus maliebus florentissimam MARGARETHAM SCHMIDEN, Avum paternæ lineæ exosculata est Dn. JOHANNEM AMSELIUM, Illust. J. Citorum Ord. Secretarium merentissimum, aviamque in eadem linea Honestissimam magnisque laudibus dignissimam foeminam, ANNAM LUBCHEN. Proavum ejusdem prosapiæ venerata est DN. ANDREAM AMSELIUM, ex civitate Stein in Stiria oriundum, qui ob varias tunc temporis veræ religionis ergo in ista ditione subortas tempestates patrium solum cum his nostris terris mutare coactus, hincque factum est, ut Nobilitas ejus & prædicatio der Ulmeli von Heidewitz in isto infeli rerum statu oblitterata, tractu demum temporis evanuerit. Alter paterni stemmatis Proavus ipsi exstitit DN. GEORGIVS LUBCHEN, J. U. D. & Dicasterii Provincialis Advocatus inclitus, cuius uxor, adeoque Defunctæ nostræ Proavia fuit WENDULA RÖNFFS. Maternam quod concernit stirpem, Avus Ipsi fuit THOMAS SCHMID, Civis hujus urbis primarius & Centum. Vir integerrimus, Avia vero Foemina virtutum laude coruscæ MARGARETHA von THJENEN, Proavum salutavit, Civem ac mercatorem Westphalum Florentissimum THOMAM SCHMID, alter denique ex matre Proavus laudatus ab Ipsi fuit DN. CHRISTIANUS von THJENEN, Senator hujus civitatis Prudentissimus, Proavia vero Foemina virtutibus Ornatissima MARGARETHA PUBREN. Hisce laude Dignissimis Majoribus cum natales suos beat Nostra, nil mirum est, quod tantarum virtutum felicissima

Licissima quoque exstiterit Hæres ; præsertim , cùm Ipsius Parentes , postquam omnium primò hanc suam Filiam carnem ex carne natam , Sacro Baptismatis lavacro regenerari coetique Christiano adscribi cūrarent , eandem ante omnia in vera atque salutari DEI agnitione , omnibusque honestæ virginis convenientibus virtutibus erudire anni sunt , exemplisque suis Ipsi qnam optimè præluxerunt . Ita enim hæc eorum cura ac follicitudo adeò non fuit frustranea , ut potius & Sapientia & gratia tum apud DEum , tum apud homines eam proficere perspexerint . His enim , quibus cum Nostra familiari conversatione uti licuit , penitus innotuit , B. Defunctam sese quovis tempore gessisse DEI ipsiusque verbi strenuè amantem , ita , ut nullo tempore absque urgente necessitate locum suum in templo reliquerit vacuum , optimo proinde jure hanc promerita sit laudem , dñs Sie eine fleißige Kirchen-Gängerin gewesen , imò & domi S. Biblia diligenter volvendo , aliosque libros asceticos legendō tempus omne , quod curæ domesticæ Ipsi modò fecerunt reliquum , Summā animi voluptate consumserit , unde & præ multis aliis virtutum undiquaque coruscantium non mediocris in Ipsâ conspiciendus fuit splendor . Parentibus enim suis Optimis semet semper præstítit rorigeram , cum amicis concordem , cum viciniis placidè viventem , adeoque à tramite justi , in quantum humana id permisit imbecillitas , nunquam recedentem . Quæ etiam tam insignia muliebris virtutis ornamenta B. DN. D. ALBERTUM HEINSIUM , ex Famigeratissima Heinsiorum Familia ortum trahentem pelleixerunt , ut eandem conjugalis thori sociam sibi adjungendam ambierit non modò , sed & exambierit , atque Anno MDCCXIII. mense Decembri domum duxerit , quodque matrimonium , licet improle , omni tamen exparte beatum , omnibusque simultatum ac dissidorum turbis vacans per tria fermè decennia duravit , & demum Anno MDCCXXXIII. DEO vitæ mortisque nostræ arbitrio ita jubente dissolutum fuit , dum supra laudatus piè Defunctæ Maritus , optima cordis sui portio diem suum obiret , Nostramque Viduam moestissimam , maximo sui desiderio affectam abiens relinqueret . Quâ coeterum pietate , humilitate , quo candore , quâ patientia , liberalitate & beneficentia erga pauperes Beata nostra vitam egerit ad supremum usque vitæ halitum , id omnium optimè testabitur Vir Summè Reverendus , Excellentissimus atque Amplissimus DN. M. PETRUS BECKER , Mathem. Infer. in hac Almâ Prof. Publ. Ord. Famigeratissimus , totius Academæ & FCtatis Philosph. Senior maxime Venerandus , ad Div. Jacobi Pastor Merentissimus , & Ministerii Director Gravissimus , in Christo Pater , Fautor ac Collega noster Colendissimus , utpote qui Defunctæ Nostræ per tria integra lustra Confessionarius , hujus rei testimoniū omni exceptione majus perhibere poterit . Fluunt autem verba ejus sequenti tenore :

Quam

Quam nondum opinantibus nobis per dies hosce eripuit su-
premi Numinis, sapientissime omnia & saluberrime dispo-
nentis, omnipotens dextra, Beata nunc Beati HEINSII
Vidua, gente AMSELIA, Matrona longe fulgidissima,
eam sese, per ultima præcipue Conjugii atque Viduitatis
tempora, oculis præbuit animisque nostris, ut, quæ me-
ra est miraque DEI gratia, vivum quasi extiterit & fi-
dei & vitæ Christianæ speculum, in quod avide intuenti-
bus liquido constitit, quænam sit casta illa I. Petr. III.
deprædicata Uxor, ligato & que ac soluto matrimonii vin-
culo, conversatio quarum ornatus non est externus ille,
situs in implicatura capillorum, aut circumpositione auri,
aut amictu palliorum; sed occultus cordis homo, consti-
tutus in incorruptione mansueti & quieti spiritus, qui
coram DEO est pretiosus. Cujus equidem conversatio-
nis suæ, castæ pariter ac honestæ, non tam encomias ten-
quam testem memet habuit, ornatissima Matrona, habebit
que quamdiu superfuero, qui animæ ipsius curam per
quindecim annos agendo, non potui non summa cum volu-
ptate coram DEO animadvertere efficacissimam hanc fideli
ipsius salvificæ ἐπεργασίαν, quam operatus est in Ipsa per ver-
bum & sacramenta, qui in fidelibus operatur dona bona-
que omnia, sanctissimus DEI Spiritus; superatis præser-
tim gravissimis illis temptationibus animique anxietatibus,
quibuscum luctari Eandem oportuit per aliquot annorum
seriem, juxta beneplacitum ejus, qui mirabilis est & con-
silio & opere in suis sanctis. Ceterum, quamvis singu-
la fidei ἐπεργάσια, in Matrona hac Nobilissima conspicua,
recensere sciens volensque supersedeam, satis gnarus, pro-
lixo verborum apparatu opus non esse, ubi rerum adsunt
testimonia unicuius obvia; Nolim tamen reticere eam, quæ
in ipsa fuit, ἐπεργάσια αληθεῖας τῆς καὶ εὐτέλειας, sive timorem

C

species

species in DEum , sive amorem in proximum , sive candorem in suam ipsius conscientiam ; id quod præcipue per luctuosum illud viduitatis sue biennium mihi visum fuit elucessere in dies fere singulos . Animi sui moerorem , ex obitu desideratissimi Mariti contractum , atque subinde (quæ est humani ingenii imbecillitas) retractum , etiamsi vincere non poterat , planeque tollere , lenire tamen studebat & moderari suavissima illa non futuri modo cum eodem in coelis Commercii , æternum duraturi , sed & , quod potioris est momenti , spiritualis cum JESu Christo Sospitatore suo gloriosissimo connubii recordatione , quod a fonte statim baptismali per fidem esset initum , & sigillo spiritus sancti ob-signatum . Huic se se jungere , junctam adhærere , adhærentem coalescere posse ad extreum usque vitæ sue terminum & voto calido adspirabat , & nisu valido adlaborabat . Proinde verbi divini scrutinio , precumque adsiduo exercitio , ad omnem animi tranquillitatem composita , vitæ solitariæ sollicitudines patienter ferebat ; præsertim vero sacræ Συναξεως frequentiorem usum , facta prius peccatorum suorum coram Ecclesiæ Ministro confessione , & data sacerdotali absolutione , adpetebat , edocta satis & convicta , fore , ut verbum & sacramenta DEI fidei salutiferæ suppeditent incrementa . Probe adhuc memini ego vix mensis unius effluxisse spatiū , quum epulo hoc sacro refecta , solatiique plane plena , me quidem præsente , & in mutuam ædificationem pie cum Ipso colloquente , integrum Psalmum XXIII . cum ardentiissimis suspiriis recitatum sibi adplacet , ansamque mihi præberet , confirmandi hanc animi πληροφοριαν benedictione sacerdotali . Ita quidem tunc temporis discessimus . Et ecce ! non ita multo post significatum mihi fuit , fidelem hanc Christi sponsam , quum vix e lecto surgeret , & matutinis occuparetur precibus , subitaneo morbo

morbo correptam ita quidem decumbere, ut in mortis versaretur periculo. Adveniens ego vidensque misere decubentem, precibus primum elata voce fusi, allocuio deinde pio recicere Eandem, Psalmique supra allegati verba in memoriam revocare tentabam, incertus tamen, utrum percepit, deficiente potissimum exoptato indicio. D E O itaque per vulnera servatoris moribundam commendans precibus, eidemque denuo benedicens, discedebam, delato post triduum ad me nuncio, placide in Domino obdormivisse & in vivis esse desisse, cuius nunc anima inter coelites vivit, vivetque in aeternum, memoria vero inter pios in terris erit in benedictione.

His ut aliqua ulterius addamus, plane foret supervacaneum, nisi forte verba auctoris Epistolæ ad Hebræos vobis in memoriam revocem: *Hujus intuentes exitum, morum imitemini fidem: Restat potius, ut & de morbo eumque subsecente placida morte Beatae quædam afferamus, verum, cum & hic Prænobilissimus, Experiensissimus ac Doctissimus DN. JOH. BERNHARD. QVISTORPIUS, Med. D. & Practicus Felicissimus, Fautor ac Amicus noster Honoratissimus nobis otium fecerit, integrumque morbi historiam propriis conceperit verbis, eadem, prout sese habent, hic loci appositi sumus. Sunt autem sequentia:*

Hæmiplegia, in scholis Medicis nominatur affectus, quo Beata Nostra ex improviso fuerit correpta. Vocatus obstupui ferme, ad deplorandum ægrotæ statum, elinguis sedens in sella, mortuæ erat similis, brachiorum dextrum, pendebat ad genu, sinistrum in altum elevatum, diductis digitis omne oblatum vi renuebat, os hiabat cum respiratione anhelosa, pulsus in utraque manu parvus attamen celer & quæ plura. Cum ad satietatem spectasse, statim Vena fuit secata, sed nullus nisi compressus effluebat sanguis; Clysteres validissimi per vices injiciebantur; Vesicatoria acerrima, partim revellendo quam corr

vigendo humorem peccantem, inservientia, applicanda curavi; cordalia præscripsi, spirituosa naribus admovi, sed omnia incassum: & quod mirum, per septem dies ne guttulam vel medicamenti vel alius liquoris assumpsit, donec viribus totaliter exhausta ac privata inter preces adstantium, animam suam placidissime, veluti obdormiens exspiravit.

Id quod factum comperimus, d. VII. hujus mensis hora IX. matutina, vitæ suæ curriculo ad septuagesimum usque ac nonum perducto annum. Ostendit itaque Beata nostra exemplo suo, quod, cum homo fuerit, nihil humani ab Ipsi quoque alienum esse potuerit, & cum quotidie, dum viveret, jam mortua sit, nunc functa vivat. Deus interim largiatur placidam membris quietem, levemque ossibus terram, & adlit Lugentibus solatio, cunctisque Agnatis Cognatisve solandis præstantissima adhibeat lenimenta.

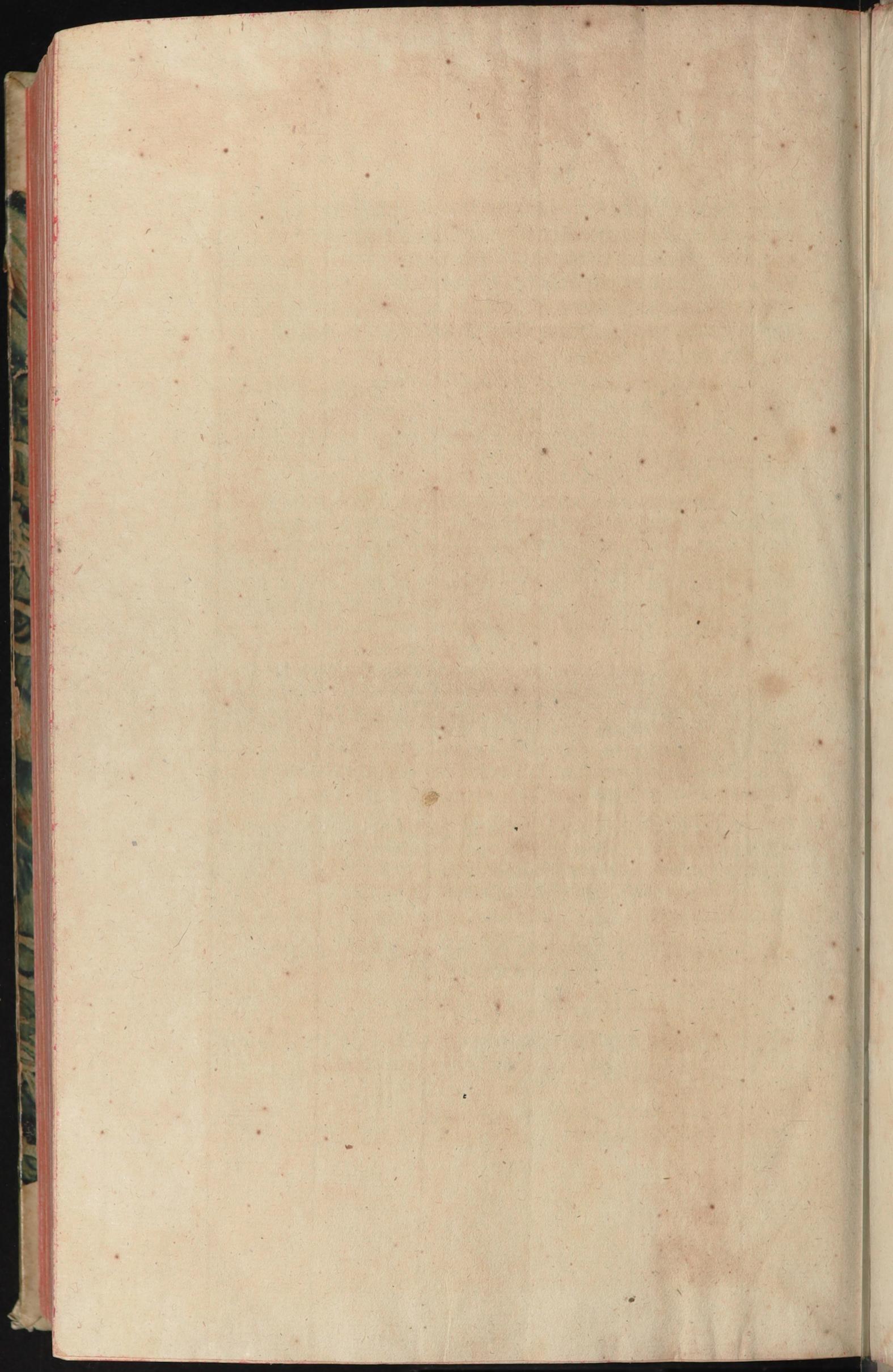
Quod reliquum est, dum corpus ejus exanime hodie infertur terræ, ultimum à nobis Ipsi exhibendum erit exsequiarum officium; Frequentes igitur, Cives O. O. Honoratissimi, confluite, & quod jura humanitatis exposcunt, lubentibus exsequimini animis, insimulque ex hac morte vestram quotidie meditari, & de vitæ brevitate, miseria & repentina præcisione cogitare discite.

P. P. ROSTOCHII SUB SIGILLO RECTORALI
d. XVII. Novembris A. R. S. MDCCXXXV.

Conventus fiet in templo Div. Virgini Sacrato
hora prima pomeridiana audita,

nondum opinantibus nobis per dies hosce eripuit su-
Numinis, sapientissime omnia & saluberrime dispo-
, omnipotens dextra, Beata nunc Beati HEINSII
, gente AMSELIA, Matrona longe fulgidissima,
ese, per ultima præcipue Conjugii atque Viduitatis
a, oculis præbuit animisque nostris, ut, quæ me-
miraque DEI gratia, vivum quasi extiterit & fi-
vitæ Christianæ speculum, in quod avide intuenti-
quido constitit, quænam sit casta illa I. Petr. III.
dicata Uxor, ligato æque ac soluto matrimonii vin-
conversatio quarum ornatus non est externus ille,
n implicatura capillorum, aut circumpositione auri,
nictu palliorum; sed occultus cordis homo, consti-
ruptione mansueti & quieti spiritus, qui
est pretiosus. Cujus equidem conversatio-
pariter ac honestæ, non tam encomiasten-
met habuit, ornatissima (Matrona, habebit
superfvero, qui animæ ipsius curam per
s agendo, non potui non summa cum volu-
DEO animadvertere efficacissimam hanc fidei
epeyelav, quam operatus est in Ipsa per ver-
nta, qui in fidelibus operatur dona bona-
& físsimus DEI Spiritus; superatis præser-
illis temptationibus animique anxietatibus,
iri Eandem oportuit per aliquot annorum
beneplacitum ejus, qui mirabilis est & con-
n suis sanctis. Ceterum, quamvis singu-
. in Matrona hac Nobilissima conspicua,
volensque supersedeam, satis gnarus, pro-
apparatu opus non esse, ubi rerum adsunt
vis obvia; Nolim tamen reticere eam, quæ
τιμωσιν αληθείας τῆς καὶ εὐγένειας, sive timorem

C

species

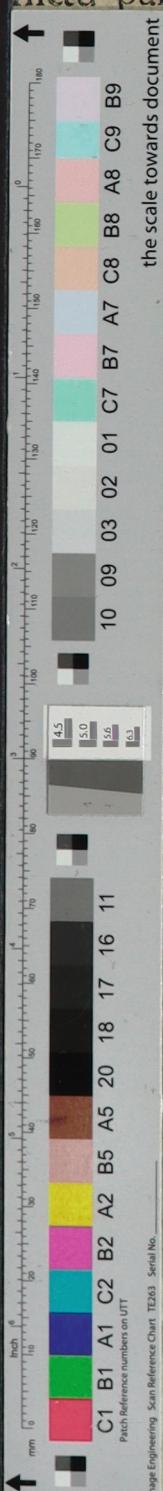

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No.